

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Právo

Ze světa

Z judikatury

Daně

Říjen 2016

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

finanční správa se rozhodla usměrnit ochotu plnit řádně a včas daňové povinnosti další legislativní úpravou. Do hledáčku se od prosince dostanou ti, kterým vzrostlo jmění o víc než 5 milionů korun ve srovnání s příjmy vykázanými v daňovém přiznání.

Rád bych Vás upozornil na zveřejněné dotační výzvy. Největší prostor získat finanční prostředky mají velké podniky v programu Úspory energií. Z diskuse na našem semináři vyplynulo, že v ostatních programech budou hrát významnou roli nejen kvalita a preciznost zpracování plných žádostí, ale také rychlost jejich podání. Není tak s čím otálet. Novinky v programu TRIO i OP PIK shrnují kolegové.

S inovacemi souvisí nová podoba Daňových a právních aktualit. Od tohoto vydání je najdete i na adrese Danovky.cz, kde lze fulltextově vyhledávat. Jednotlivé články si můžete pohodlně rozkliknout do prohlížeče přímo v e-mailu, zachovali jsme ale i možnost stáhnout si kompletní PDF. Věříme, že novou podobu aktualit oceníte.

Přeji Vám úspěšný měsíc.

Tomáš Kroupa
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

Pravidla AML ještě přísnější

Transpozice nové evropské směrnice o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu ještě zdaleka není u konce. Na půdě Evropské komise však již byl předložen návrh, který by měl pravidla ještě zpřísnit.

Věra Kočicová
vkocicova@kpmg.cz
222 123 869

Bohuslava Jiroušková
kpmg@kpmg.cz

Požadavky zmíněné (čtvrté) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/849 ze dne 20. května 2015 („směrnice AML“) promítne do českého právního řádu novela zákona č. 253/2008, o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu („zákon AML“). Novela zákona AML, která momentálně čeká na projednání Senátem, přináší mnohé změny. Evropská komise však již chystá další zpřísnování pravidel.

Mezi povinné osoby návrh novely směrnice AML mimo jiné řadí platformy pro výměnu virtuálních měn a stanovuje maximální limity pro transakce s některými předplacenými nástroji. Kromě toho rovněž umožňuje finančním zpravodajským jednotkám – v Česku Finančnímu analytickému úřadu, vyžádat si od kterékoliv povinné osoby informace týkající se možného praní špinavých peněz a financování terorismu. Dle tohoto návrhu by také finanční zpravodajské jednotky měly možnost získávat informace o bankovních účtech.

Posun přináší novela směrnice AML i v rámci informací o skutečných majitelích, tedy fyzických osobách, které mají fakticky nebo právně možnost vykonávat rozhodující vliv v právnických osobách. Novela českého zákona AML v návaznosti na směrnici AML zakotvuje evidenci údajů o skutečných majitelích coby pomocný nástroj při plnění povinností osobami povinnými podle zákona AML. Byť bude evidence zařazena do systému stávajících veřejných rejstříků vedených rejstříkovými soudy, koncepce zatím nepočítá s veřejným rejstříkem. Na tuto evidenci se tak uplatní odlišný způsob zpřístupňování zapsaných informací. Nahlížet do ní budou moci pouze orgány a osoby určené zákonem. Dle novelizovaného znění směrnice AML by však za určitých okolností měly být v omezeném rozsahu informace z evidence údajů o skutečných majitelích veřejně přístupné.

Evidence údajů o skutečných majitelích svěřenských fondů, jejíž zavedení směrnice AML rovněž vyžaduje, je součástí novely občanského zákoníku. V tomto případě jsou ovšem poslanci zdrženlivější a tak tato novela téměř po roce od svého předložení prošla teprve druhým čtením. Evropská komise nicméně navrhuje, aby členské státy právní rámec vytyčený čtvrtou směrnicí AML implementovaly nejpozději do 1. ledna 2017 a mohly se tak začít připravovat na další změny.

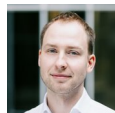
3 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

Posílení stability pojišťoven?

Novela zákona o pojišťovnictví, která mimo jiné implementuje směrnici Solvency II do českého právního řádu, vyšla ve Sbírce zákonů pod č. 304/2016. Cílem této legislativní změny je především posílit finanční stabilitu pojišťoven a zajišťoven a zvýšit ochranu jejich klientů. Zároveň dochází k harmonizaci pravidel výkonu činností těchto institucí v rámci jednotného evropského trhu a k rozšíření pravomocí České národní banky jakožto orgánu dohledu. Novelizace se dočkal i zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Díky uvedeným změnám se v rámci celé Evropské unie sjednotí systém řízení rizik a kapitálu pojišťoven. Pojišťovny, jež jsou obdobně jako banky oprávněny podnikat v rámci EU na základě tzv. jednotného evropského pasu, tedy budou moci své vnitřní procesy uplatňovat globálně a využít tuto změnu k harmonizaci vlastních postupů. To by mohlo z dlouhodobějšího hlediska přinést také úsporu nákladů na zajištění těchto interních činností.

S obavami naopak pojišťovny nahlíží na vypuštění, resp. zákaz tzv. souvisejících činností, protože by již nově nesměly vykonávat činnosti související s pojišťovací činností. Mezi takové patří mimo jiné zprostředkování jiných finančních služeb (například úvěrů). Tento požadavek podle ministerstva financí vyplývá rovněž ze směrnice Solvency II. Podle ní by měly členské státy zajistit, aby každá pojišťovna, která žádá o povolení, omezila svůj předmět podnikání na pojišťovací činnosti a operace z nich přímo vyplývající. Vyloučena by měla být jakákoliv jiná obchodní činnost. O obsahu činností přímo vyplývajících z povolené činnosti se však vede polemika. Je tedy otázkou, co vše budou moci pojišťovny do budoucna vykonávat. Na trhu tak panuje určitá nejistota, zda uvedená změna a případné omezení povolených činností naopak stabilitu pojišťoven neohrozí.

Spolu s novelou zákona o pojišťovnictví byla přijata i novela zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí. Pojišťovací zprostředkovatelé budou mít nově nárok pouze na poměrnou část odměny v případě předčasného zániku pojištění z jiného důvodu než v důsledku pojistné události, nastane-li do pěti let od vzniku pojištění. Zároveň se zavádí povinnost pojistitele rozložit pořizovací náklady při výpočtu odkupného do doby pěti let od vzniku pojištění, respektive do celé pojistné doby, je-li kratší. Tím se může zvýšit částka, kterou pojistník obdrží jako odkupné v případě předčasného zániku pojištění. Uvedené změny dopadnou na pojistné smlouvy uzavřené po nabytí účinnosti této novely.

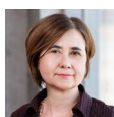
4 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

První krok k evropskému seznamu nekooperujících jurisdikcí

Evropská komise představila 12. září výsledky hodnocení třetích zemí, které obsahují indikátory monitorující dobré praktiky jejich daňových správ. Hodnocení je prvním krokem k vytvoření prvního společného evropského seznamu nekooperujících jurisdikcí. EK si od něho slibuje sjednocení pravidel pro přístup v této oblasti a obranu proti agresivním plánovacím technikám, které využívají rozdílů daňových systémů jednotlivých členských států.

Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Rizikové indikátory se týkají například těchto oblastí: transparentnost daňového systému, výměna informací, existence preferenčních daňových režimů, neexistence daně z příjmů právnických osob či použití nulové sazby daně z příjmů. Ohodnocené indikátory mají EU pomoci vystopovat potenciální rizika v oblasti vyhýbání se daním.

Na základě výsledků této tabulkové listiny se členské státy EU budou rozhodovat, na které státy v této listině se zaměří větší pozornost z hlediska kritérií dobré daňové správy. Tato druhá, screeningová fáze by měla začít zkraye roku 2017. Screening bude provádět Evropská komise spolu se skupinou pro pravidla férového chování v daňové oblasti (Code of Conduct Group). V rámci této fáze bude EK komunikovat se třetími státy tak, aby jim umožnila vyjádřit se k obavám členských států EU týkajícím se nekooperace v daňové oblasti.

Poslední, třetí fáze bude následovat po screeningu a jejím výsledkem bude soupis nekooperujících jurisdikcí. Na seznam se tak dostanou státy, které odmítnou spolupráci s EU v otázkách dobré daňové správy. Seznam chce EK publikovat koncem roku 2017.

Souběh u Ústavního soudu

Ústavní soud se ve svém novém nálezu z konce září vyjádřil k souběhu funkce předsedy představenstva a generálního ředitele. Dlouho očekávané vyjasnění této otázky však nepřinesl. Souběhu je vhodné se i nadále vyhnout a vzájemná práva a povinnosti důsledně ošetřit ve smlouvě o výkonu funkce.

Martin Hrdlík
mhrdlik@kpmg.cz

Iva Špačková
kpmg@kpmg.cz

Ústavní soud ve svém nálezu posuzoval, zda může člen statutárního orgánu obchodní korporace vykonávat činnost, která dle zákona o obchodních korporacích přísluší statutárnímu orgánu v pracovněprávním vztahu. Zákaz souběhu není zákonem výslovně stanoven. Obecné soudy však úplný nebo částečný zákaz opakovaně dovozují ve své judikatuře.

Ústavní soud zdůraznil, že obecné soudy musí v první řadě ctít základní práva soukromých osob na svobodné jednání v zákonných mezích a zásadu, že smlouvy se mají dodržovat. Argumenty týkající se zákazu souběhu posuzoval soud jak z pohledu pracovněprávního, tak obchodněprávního. Podle něj nelze v pracovním právu dovodit zákaz, který by znemožňoval členovi statutárního orgánu vykonávat jeho činnost nebo její část na základě smlouvy v režimu zákoníku práce. Zákoník práce upravuje vztahy, jejichž předmětem je výkon závislé práce. Nic však nebrání tomu, aby si smluvní strany zvolily režim zákoníku práce i v jiných případech. Otázku, zda byl ujednáan pracovněprávní režim, je nezbytné posuzovat zejména podle úmyslu stran.

Z pohledu obchodního práva není situace jednoznačná. Ústavní soud možnost dovození zákazu souběhu připouští, požaduje však po obecných soudech, aby takovýto zákaz přesvědčivě odůvodnily, protože jím jdou proti zájmům soukromých osob. Je tedy otázkou, kdy a zda se obecným soudům podaří zákaz souběhu dostatečně argumentačně odůvodnit. Pro případ „úspěchu“ obecných soudů je však vhodné se i nadále souběhu vyhnout a požadovaná práva a povinnosti upravit přímo ve smlouvě o výkonu funkce, která je pro tyto účely vhodným a zákonem předvídaným nástrojem. Drtivá většina společností tak již po účinnosti nového občanského zákoníku postupuje.

Uznání nároku na odpočet DPH při nedodržení náležitostí daňového dokladu

Soudní dvůr Evropské Unie (SDEU) rozhodoval v září o případě C-518/14 Senatex GmbH. Správce daně v něm zpochybnil nárok na odpočet DPH na základě daňových dokladů, které neobsahovaly daňové identifikační číslo (DIČ) osob, jimž byly určeny. Daňové doklady deklarované v příznáních k DPH v letech 2008 až 2011 příjemce plnění opravil a doplnil o DIČ až v průběhu daňové kontroly, jež proběhla v roce 2013.

Aleš Krempa
kpmg@kpmg.cz

Iva Císařová
icisarova@kpmg.cz
222 123 709

Dle německé legislativy nemá oprava faktur zpětný účinek, ale platí až pro období, v němž je opravená faktura předána osobě, jíž je určena. Příjemce plnění by tak měl nárok na odpočet DPH teprve v době, kdy měl k dispozici opravené daňové doklady, které již obsahovaly DIČ. SDEU se zabýval otázkou, zda je tato vnitrostátní legislativa v souladu s pravidly stanovenými evropskou směrnicí o DPH.

SDEU uzavřel, že takovýto postup směrnicí neodpovídá. Rozhodl, že nárok na odpočet DPH uplatněný na základě opravené faktury se týká roku, v němž byla faktura původně vystavena, a nikoliv roku, ve kterém byla faktura opravena. Shrnujeme argumenty soudu:

- Směrnice EU upravující DPH stanovuje možnost opravit fakturu, v níž byly opomenuty určité povinné údaje.
- Nárok na odpočet DPH je nedílnou součástí mechanismu DPH a v zásadě nemůže být omezen. Účelem režimu odpočtů je zcela zbavit podnikatele zátěže DPH, která je splatná nebo byla zaplacená v rámci všech jeho hospodářských činností.
- Zásada neutrality DPH vyžaduje příznání odpočtu DPH na vstupu, jestliže jsou splněny věcné hmotněprávní požadavky, i když osoby povinné k dani nevyhověly určitým formálním požadavkům.
- Držení faktury, která splňuje veškeré náležitosti daňového dokladu, představuje formální podmínku.
- Členské státy mohou stanovit sankce za nedodržení formálních podmínek týkajících se nároku na odpočet DPH.

Správce daně by tak podle soudu neměl zamítnout nárok na odpočet DPH na základě faktur, jež nesplňují veškeré náležitosti daňového dokladu, pokud tyto údaje budou dodatečně doplněny. Přesto doporučujeme věnovat povinným údajům daňových dokladů zvýšenou pozornost.

Prokazování původu majetku od prosince

Návrh zákona o prokazování původu majetku prošel legislativním procesem (321/2016 Sb.). Senát původní znění návrhu ještě zpřísnil a snížil hranici pro prokazování původu příjmů na 5 000 000 Kč. Komora daňových poradců schválený zákon kritizuje.

Ladislav Malůšek
lmalusek@kpmg.cz

Iva Špačková
kpmg@kpmg.cz

Správce daně bude mít od 1. prosince 2016 pravomoc vyzvat poplatníka k prokázání vzniku a původu jeho příjmů a dalších skutečností souvisejících s nárůstem jeho jmění, spotřeby nebo jiným vydáním. Předpokladem pro takovou výzvu je důvodná pochybnost správce daně o tom, že příjmy poplatníka oznámené nebo tvrzené správcem daně neodpovídají nárůstu jeho jmění či spotřeby. Hodnota rozdílu mezi oznámenými příjmy a neodpovídajícími výdaji musí být dle předběžného názoru správce daně alespoň 5 000 000 Kč.

Pokud poplatník skutečnosti požadované ve výzvě správcem daně náležitě neprokáže, spustí se mechanismus stanovení daně tzv. zvláštním způsobem. Správce daně během něho doměří daň na základě příjmů odhadnutých podle vybraných ukazatelů (např. porovnání se srovnatelnými poplatníky, pohyby na účtech). Poplatníkovi zároveň vznikne povinnost uhradit z doměřené daně penále ve výši 50 % nebo 100 % z částky daně. Pokud vybrané ukazatele nebudou pro doměření daně dostatečné, může správce daně vyzvat poplatníka, aby podal prohlášení o svém majetku.

Podle odborné veřejnosti, zejména zástupců Komory daňových poradců, má zákon řadu vad, na něž upozorňovali již během připomínkového řízení. Dle jejich názoru dává nová úprava finanční správy velmi silný nástroj, kterým může prověřit legálnost i dalších příjmů poplatníků mimo údaje uvedené v daňových přiznáních. Zákon umožňuje prověřovat údaje hluboko do minulosti, kdy daňový poplatník takové příjmy neevidoval a neměl potřebu ani povinnost jejich dokumentaci uchovávat. Tento nástroj zároveň může vést správce daně k prošetřování případných udání, která mohou být zneužita v sousedských vztazích i v rámci konkurenčního boje při podnikání.

NSS: správce daně musí zajistit výslech klíčového svědka

Zpochybňuje finanční úřad uskutečnění dodávek nebo služeb, neboť je pro něj váš dodavatel nekontaktní? Nejvyšší správní soud ve svém nedávném rozsudku potvrdil, že finanční úřad musí vynaložit veškeré úsilí a procesní prostředky k zajištění výpovědi svědka, kterého daňový subjekt navrhne a který se z hlediska prokázání dodávek jeví jako klíčový.

Jana Pytelková Svobodová

jsvobodova@kpmg.cz
222 123 483

Martina Valachová

mvalachova@kpmg.cz
222 124 370

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí 4 Afs 32/2016-40 posuzoval přístup správce daně, jenž v rámci daňové kontroly zpochybnil daňovou uznatelnost nákladů na zprostředkovatelské služby od „nekontaktního dodavatele“. Daňový subjekt správci daně výslech tohoto svědka navrhl, poskytl mu telefonní spojení i adresu, na níž se svědek zdržoval. Tento svědek nebyl fiktivní osobou, nicméně se pokusům o provedení výslechu obratně vyhýbal. Správce daně nejprve dožádal provedení výslechu u finančního úřadu místně příslušného bydliště svědka, avšak tomu se nepodařilo svědeckou výpověď zajistit. Poté, co se svědek i přes předchozí telefonický příslib ke správci daně k poskytnutí výpovědi nedostavil, správce daně již další pokusy neučinil a konstatoval, že daňový subjekt neunesl důkazní břemeno.

Takový přístup finančního úřadu označil NSS za nepřijatelný. Pokud daňový subjekt navrhne výpověď svědka, která může být stěžejní pro posouzení věci, a tento svědek není fiktivní či zcela nedohledatelnou osobou, je správce daně povinen vynaložit veškeré možné úsilí k získání takové výpovědi. Této povinnosti jej nezbavuje ani to, že za účelem provedení výslechu svědka učinil dožádání u jiného správce daně.

Finanční úřady mají k zajišťování výpovědí „nespolupracujících“ svědků mnohdy poměrně laxní přístup a zdaleka nevyužívají všech zákonných možností, například předvedení Policií ČR. Je proto třeba se v obdobných situacích zajištění svědeckých výpovědí aktivně dožadovat. V tom může být oporou i výše citovaný judikát.

Novela zákona o DPH v Poslanecké sněmovně

Sněmovna by měla projednávat v 1. čtení návrh novely zákona o DPH, který by měl platit od 1. ledna 2017. Oproti původnímu návrhu v připomínkovém řízení doznal návrh drobných změn.

Veronika Jašová
kpmg@kpmg.cz

Klára Sauerová
ksauerova@kpmg.cz
222 123 613

Návrh novely zákona o DPH ruší speciální pravidla pro společnost (dříve sdružení bez právní subjektivity). V rámci boje proti podvodům zavádí lokální „reverse-charge“ na poskytnutí pracovníků pro stavební nebo montážní práce a dále u různých forem nucených dodání majetku. Zavádí také nový typ daňového subjektu v podobě nespolehlivé osoby a rozšiřuje ručení na případy, kdy je úpata za zdanitelné plnění poskytnuta ve virtuální měně. Dále dochází k úpravě v definici dlouhodobého majetku, v důsledku které se budou pro majetek pořízovaný formou finančního leasingu uplatňovat stejná pravidla jako pro majetek pořízovaný standardně. V případech nedoložených mank, zničení, ztrát nebo odcizení obchodního majetku by měla nově vzniknout povinnost vyrovnat původně uplatněný odpočet DPH na vstupu. Za osobu povinnou k dani by se měl nově považovat podílový fond a podfond investičního fondu. Nejvíce změn se v upraveném návrhu týká definice uskutečnění zdanitelného plnění.

Povinnost odvést DPH z přijatých záloh

V návaznosti na rozsudky Evropského soudního dvora obsahuje novela výčet údajů, které musí být o plnění známy ke dni přijetí zálohy, aby v takovém případě vznikla povinnost přiznat DPH ještě před uskutečněním plnění. To bude dostatečně definováno, pokud bude známo (i) zboží či služba, které jsou předmětem plnění, (ii) sazba a (iii) místo plnění. Oproti původnímu návrhu zákona vypadl požadavek na údaj o osobě, jež plnění uskutečňuje. Nová definice se zdá být nicméně v souladu s novou směrnicí upravující poukázky (vouchery), kterou Evropská rada přijala v červnu 2016. Změny by měly být od roku 2019 součástí směrnice o DPH.

Přefakturační služeb

Dle původního návrhu mělo být v případě přefakturace služeb vázáno datum uskutečnění zdanitelného plnění na datum vystavení daňového dokladu. Z návrhu novely zákona o DPH však toto ustanovení v 1. čtení vypadlo. Plátce by tak měl při přefakturaci služby i nadále sledovat datum uskutečnění zdanitelného plnění nakoupené služby.

Plnění poskytovaná na dlouhodobé bázi

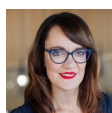
Dle původního návrhu novely se mělo zdanitelné plnění poskytované po dobu delší než 12 měsíců, u kterého nedojde během tohoto období k přijetí úplaty s povinností přiznat DPH, považovat za uskutečnění nejpozději posledním dnem každého kalendářního roku. Aktuální znění novely prodlužuje uskutečnění takového plnění na poslední den kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž začalo poskytování předmětného plnění.

NSS: Chybovat je lidské i v účetnictví

Nejvyšší správní soud definitivně vyjasnil otázku časové souvislosti a zdanění účetních výnosů, když odmítl zpětně dodávat výnosy zapomenuté mnoho let v běžném roce. NSS znovu potvrdil, že pro účely zdanění je nutno výnos zahrnout do období, kterého se týká, a to bez ohledu na to, že původní období může být již „zavřené“.

Jana Pytelková Svobodová
jsvobodova@kpmg.cz
222 123 483

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Chyby, které se občas vloudí i do účetnictví, lze v zásadě napravit až v období, kdy se na ně přijde. Když se ale zapomene zaúčtovat nějaký zdanitelný výnos, jak se k tomu postaví daně? Přístup k této otázce znovu a jednoznačně potvrdil čerstvý rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS).

NSS se v kauze 2 Afs 58/2015 zabýval zapomenutou daňovou rezervou vytvořenou bankou k pohledávce počátkem 90. let, která měla být rozpuštěna již v roce 1993 z důvodu zániku pohledávky započtením. Rezerva zůstala provozním pochybením zapomenuta v systému až do roku 2008, kdy byla nesrovnalost odhalena a rezerva účetně rozpuštěna. Z důvodu prekluze již nebylo možné tento zapomenutý výnos zohlednit ve výši daně za rok 1993 a správce daně proto dodatečné přiznání za toto období odmítl. Mezi poplatníkem a finančním úřadem se následně rozhořel spor, zda měl být výnos z rozpuštění rezervy zdaněn v roce 2008.

Až NSS vyslyšel argumentaci poplatníka a jednoznačně uzavřel, že výnos z rozpuštěné rezervy časově a věcně souvisí s obdobím, v němž pominuly důvody pro její tvorbu, nikoli s obdobím, v němž byla rezerva skutečně rozpuštěna v účetnictví. Pokud rezervu nerozpustil ve správném období, měl poplatník napravit svoji chybu v dodatečném daňovém přiznání. Soud zdůraznil, že ani prekluze práva doměřit daň za zdaňovací období, v němž měla být rezerva rozpuštěna, nemůže odůvodnit zdanění této chyby v pozdějším období. Takový přístup by totiž efektivně vedl k časově neohrazené daňové povinnosti, čímž by byl naprosto popřen smysl a účel prekluzivních lhůt.

Na závěr soud upozornil na možné trestněprávní aspekty dané věci. Ve skutkově obdobných případech by totiž mohla u některých osob připadat v úvahu trestní odpovědnost. V takovém případě by však bylo nezbytné, aby tvorba a „zapomenutí“ rezervy byly vedeny úmyslem zkrátit daň. Tato zmínka je tak varováním pro čtenáře tohoto rozhodnutí před cíleným „zapomínáním“.

V každém případě rozsudek potvrzuje, že při zjištění pochybení jak v oblasti nákladů (kde v minulosti pochybnosti nevznikaly), tak výnosů je vždy třeba respektovat zásadu věcné a časové souvislosti. Pokud se pochybení týká období, u kterého ještě neuplynula lhůta pro stanovení daně, postupujte vždy cestou dodatečného daňového přiznání.

Jak na nejbolavější místa DPH v daňových kontrolách?

Největší obavy mají poctivé společnosti při kontrolách DPH dlouhodobě z toho, že nebudou schopny prokázat přijetí plnění od nekontaktního dodavatele nebo že budou zapojené do podvodu na DPH, aniž by o tom věděly. Budoucí směřování v těchto oblastech naznačuje nejnovější judikatura Nejvyššího správního soudu.

Petr Toman
ptoman@kpmg.cz

Jana Pytelková Svobodová
jsvobodova@kpmg.cz
222 123 483

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Zdaleka největší doměrky finanční správa dlouhodobě realizuje na dani z přidané hodnoty. Mezi velkými společnostmi jsou tyto kontroly spolu s oblastí převodních cen také nejobávanější. Je proto na místě přístup finančních úřadů ke kontrolám daně z přidané hodnoty sledovat a připravit se na případné kličky správce daně.

Častým důvodem doměření DPH je údajná účast společnosti na řetězci, v němž byla některá z předchozích dodávek zasažena podvodem na DPH. Pro příjemce plnění je pak extrémně složité doložit, že o svém zapojení do podvodného řetězce nevěděl a ani vědět nemohl. Finanční úřady totiž dobrou víru příjemce plnění spojují s přijetím zevrubných kontrolních opatření ve vztahu k dodavatelům, která hraničí až s detektivní činností a v běžné obchodní praxi jsou v podstatě nemyslitelná. Legitimitu takového přístupu daňové správy přitom opětovně posvětil i Nejvyšší správní soud, naposledy v nedávném rozsudku 7 Afs 136/2016. Samotní soudci NSS by při prověřování šli dokonce tak daleko, že by fyzicky kontrolovali ekonomickou aktivitu dodavatelů na registrovaném sídle či zkusmo zaslali zprávu datovou schránkou.

O něco příznivější může pozice kontrolovaného subjektu být, pokud správce daně namítá, že plátce neprokázal přijetí plnění přímo od dodavatele deklarovaného na daňovém dokladu. Často pak finanční úřad podmiňuje prokázání přijetí zboží od deklarovaného dodavatele tím, že zboží bylo kontrolovanému plátcovi fyzicky předáno a jím převzato. Nezřídka přitom očekává i to, že přebírání zboží se budou účastnit statutární orgány obou smluvních stran. Takový požadavek je v praxi, kdy k převzetí zboží dochází mnohdy dokumentárně a prostřednictvím přepravníků, v zásadě nemožné naplnit. Správní soudy však specifika řetězových obchodů zohledňují a oprávněnost takových požadavků ze strany finančních úřadů začínají ve své judikatuře zpochybňovat. V rozsudku 2 Afs 55/2016 tak NSS připouští, že k dodání zboží konkrétním dodavatelem mohlo dojít i bez fyzického předání. Zároveň NSS znovu zopakoval, že po plátcovi nelze požadovat prokazování skutečností, které jsou mimo sféru jeho vlivu, například způsob, jakým zboží získal jeho dodavatel. I zde však NSS jedním dechem zároveň odkázal na možnost odmítnout nárok na odpočet DPH kvůli účasti na podvodném jednání.

Popsaný přístup finančních úřadů je vhodné vzít v úvahu v průběhu samotného obchodování. Již v této fázi se

12 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

vyplatí zevrubně zdokumentovat způsob prověřování dodavatelů. Pokud pak dojde na lámání chleba a ohlásí se finanční úřad, je klíčové už na počátku daňové kontroly detailně zvážit strategii a neoprávněným požadavkům finančního úřadu se důsledně bránit. Rádi vám v tomto budeme nápomocni.

13 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

© 2016 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Harmonizace zdanění poukazů v EU

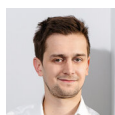
Na půdě EU byla v červnu přijata nová směrnice zaměřená na poukazy. Jejím cílem je harmonizace pravidel uplatnění DPH u transakcí s poukazy v rámci EU a snaha eliminovat dvojí zdanění či naopak nezdanění těchto transakcí. Nová pravidla začnou platit 1. ledna 2019.

Veronika Jašová
kpmg@kpmg.cz

Šárka Hakrová
kpmg@kpmg.cz

Martin Kalata
kpmg@kpmg.cz

Na úrovni EU byl již v roce 2012 vydán návrh novely směrnice o poukazech (voucherech). Kvůli složitým diskusím z důvodu nejednotných pravidel napříč EU byla finální podoba textu směrnice schválena až o 4 roky později. Nová pravidla budou platit od 1. ledna 2019 a členské státy EU by je měly implementovat do své legislativy do konce roku 2018.

Nová úprava se týká výlučně poukazů na dodání zboží či poskytnutí služby. Nevztahuje se tak na slevové poukazy. Změny se nedotknou ani pravidel pro určení režimu DPH u jízdenek, letenek, vstupenek do kin apod.

Směrnice definuje poukaz (voucher) jako nástroj, který v sobě obsahuje závazek akceptovat poukaz jako úplatu nebo část úplaty za dodání zboží či poskytnutí služby. Z poukazu či ze související dokumentace by mělo být patrné, jaké zboží či služby lze za poukaz získat a měla by být vymezena identita možných dodavatelů. Směrnice dále rozlišuje jednoúčelové a víceúčelové poukazy a stanovuje pravidla pro jejich zdanění.

Jednoúčelový poukaz je definován jako poukaz, u něhož je k okamžiku vydání známo místo plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby a výše související DPH (např. poukaz na večeři v restauraci). Víceúčelový poukaz se definuje negativně jako poukaz, který není jednoúčelovým poukazem (např. poukaz na nákup v obchodním centru, kdy není předem jasná sazba DPH u pořizovaného zboží či služeb).

Každý převod jednoúčelového poukazu se považuje za samostatné dodání zboží nebo poskytnutí služby, jako kdyby se jednalo o samotné dodání zboží či poskytnutí služby. Naopak u víceúčelového poukazu nebude samotný převod voucheru představovat dodání zboží či poskytnutí služby. K uskutečnění plnění dojde až v okamžiku uplatnění poukazu za určité zboží či službu.

Nová pravidla by měla platit pro poukazy vydané od 1. ledna 2019. Český zákon o DPH reaguje na změny v oblasti poukazů a především související judikaturu Soudního dvora Evropské unie již v připravované novele zákona o DPH od 1. ledna 2017. Dle této novely vznikne povinnost přiznat DPH z úplaty přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění v případě, kdy bude známo (i) zboží či služba, které budou předmětem plnění, (ii) sazba a (iii) místo budoucího plnění. Toto vymezení by tak mělo odpovídat definici a pravidlům zdanění jednoúčelových poukazů dle směrnice EU.

14 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

Změny druhého kola výzev OP PIK

Dne 21. září 2016 byl zveřejněn aktuální harmonogram výzev Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) pro podzimní kolo příjmu žádostí o podporu. Shrnutí jsme pro vás několik změn oproti původně uveřejněnému harmonogramu.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Eva Truhlářová
etruhlarova@kpmg.cz

U programů Úspory energie, Inovace a Aplikace se navýšila minimální alokace na výzvu. Ta se naopak snížila v programu ICT a sdílené služby. Mění se i druhy výzev, v nichž se jednotlivé programy vyhláší. Zatímco původní harmonogram počítal s výzvami kolovými (rozhodující není okamžik podání žádosti, ale bodový potenciál projektu), v aktuálně uveřejněném přehledu figurují opět i výzvy průběžné (rozhodující je okamžik podání žádosti). Tato změna se týká programů Úspory energie a Inovace. Dle dostupných informací bude mít řídicí orgán zároveň možnost uzavřít průběžné i kolové výzvy (při vyčerpání alokace již po pěti dnech, resp. dosažení počtu přijatých žádostí ve výši dvojnásobku alokace na daný program).

Změny v harmonogramu vybraných programů OP PIK jsou označeny v tabulce oranžově.

Program	Druh výzvy		Plánované datum vyhlášení výzvy		Plánované období příjmu žádostí o podporu		Minimální alokace výzvy	
	Původní	Nový	Původní	Nový	Původní	Nové	Původní	Nová
ICT a sdílené služby	kolová	kolová	9/2016	10/2016	10/2016 - 1/2017	10/2016 - 1/2017	4,2 mld. Kč	3,45 mld. Kč
Potenciál	kolová	kolová	10/2016	10/2016	11/2016 - 2/2017	11/2016 - 2/2017	1,3 mld. Kč	1,5 mld. Kč
Inovace - Inovační projekt	kolová	průběžná	11/2016	11/2016	12/2016 - 3/2017	12/2016 - 4/2017	2,5 mld. Kč	5 mld. Kč
Úspory energie	kolová	průběžná	11/2016	11/2016	12/2016 - 4/2017	12/2016 - 3/2018	6 mld. Kč	11 mld. Kč
Aplikace	kolová	kolová	12/2016	11/2016	1/2017 - 4/2017	12/2016 - 4/2017	2 mld. Kč	4,5 mld. Kč

15 | Daňové a právní aktuality – říjen 2016

Vyhlášena druhá soutěž programu TRIO

Začátkem října ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo druhou veřejnou soutěž do programu TRIO. Ta se zaměří na podporu projektů průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti tzv. klíčových technologií. Hlásit se mohou také společnosti působící v Praze. Shrnujeme nejdůležitější informace.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Eliška Bohuslavová
ebohuslavova@kpmg.cz
222 124 294

Žádosti o podporu budou přijímány formou elektronické přihlášky od 4. října 2016 do 30. listopadu 2016. Dotace může být poskytnuta ve výši maximálně 20 mil. Kč, přičemž intenzita podpory pro velké podniky se pohybuje v rozmezí 25–65 % způsobilých výdajů dle kategorie prováděných činností (průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj).

Podporované aktivity a způsobilé výdaje

V rámci projektů budou podporovány aktivity průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje. Způsobilé mohou být náklady vzniklé ode dne, který byl stanoven jako začátek prací na projektu, přičemž toto datum nesmí nastat před 1. lednem 2017. Mezi způsobilé výdaje projektů bude možné zařadit:

- osobní náklady (zejména mzdy a povinné odvody na pojistné),
- odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- materiál, zásoby, drobný hmotný a nehmotný majetek, opravy a udržování dlouhodobého majetku vzniklé v přímé souvislosti s prací na projektu,
- dodatečné režijní náklady.

Vybrané další podmínky veřejné soutěže

Program je určen i pro projekty realizované na území hlavního města Prahy.

O podporu může žádat podnik pouze za předpokladu, že řeší projekt v účinné spolupráci s alespoň jednou výzkumnou organizací (vysoká škola, aj.) a tuto skutečnost doloží smlouvou o spolupráci. Za účinnou spolupráci se považuje spolupráce, kde výzkumná instituce nese alespoň 10 % způsobilých výdajů. Výstupem projektu musí být nejméně jeden závazný výsledek, kterým může být užitný nebo průmyslový vzor, prototyp, funkční vzorek, patent, software, nebo poloprodukt a ověřená technologie.

Rádi s vámi osobně prodiskutujeme aspekty vašeho projektu a další specifické podmínky výzvy.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.